

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการบริหารความขัดแย้งของประชาชน จากการเลือกตั้งท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์ความขัดแย้ง ผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น ตลอดจนการแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของประชาชนในพื้นที่ที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลห้วยเหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ เจ้าอาวาสวัด ผู้นำที่เป็นทางการในชุมชน ผู้นำกลุ่มองค์กรในชุมชน ผู้เกี่ยวข้องและมีส่วนได้เสีย และข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหล็กอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์ความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น
 2. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น
 3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของประชาชนในพื้นที่ที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่น
- ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษานำมาวิเคราะห์ ด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา มาบรรยายสรุป ผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา และให้ข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพการณ์ความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษา สภาพการณ์ความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหล็กในแต่ละประเด็นดังนี้

ความขัดแย้งบุคคลต่อบุคคล

สภาพการณ์ความขัดแย้งระหว่างบุคคลต่อบุคคล ได้แก่ ลักษณะความยุ่งยากใจในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง เช่นผู้สมัครมีหลายคน แต่ละคนมีคุณสมบัติต่างกันเช่นคนหนึ่งมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติ อีกคนเป็นเพื่อนสนิทกัน และอีกคนมีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ และมีคุณธรรมทำให้การตัดสินใจเลือกตั้งต้องเก็บเป็นความลับและเงียบไว้โดยไม่

แสดงออกและเปิดเผย ทำให้เกิดการเข้าใจผิดที่แต่ละฝ่ายคิดเองจึงเป็นลักษณะของความขัดแย้งที่เกิดจากความเกิดการรู้ของเราและการรู้ของเขาที่ต่างกันในเรื่องบุคลิกภาพหรือความคิดเห็นระหว่างบุคคล

ความขัดแย้งสมาชิกภายในครอบครัว

สภาพการณ์ความขัดแย้งระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว คือ การโต้เถียงกันภายในครัวเรือนเพราะแต่ละฝ่ายต้องการที่จะโน้มน้าวและหาเหตุผลเพื่อให้สมาชิกในครัวเรือนทำการเลือกตั้งฝ่ายที่สนับสนุน ไม่สามารถหาข้อตกลงกันได้จึงทำให้เกิดปัญหาการโต้เถียงบ้าง ครัวเรือนต้องแตกแยกกันหรือบางครัวเรือนในระหว่างช่วงเวลาหาเสียงสมาชิกในครัวเรือนจะไม่ยอมพูดคุยกันและลดทำกิจกรรมต่างๆ ในครัวเรือนร่วมกันแต่พอหลังเสร็จจากการเลือกตั้งเหตุการณ์ต่างๆ ก็กลับสู่ภาวะปกติมีการพูดคุยและทำกิจกรรมต่างๆ ในครัวเรือนร่วมกันเหมือนปกติ ดังนั้นสะท้อนให้เห็น สภาพการณ์ความขัดแย้งของสมาชิกในครัวเรือนซึ่งเป็นความขัดแย้งของระดับบุคคล ซึ่งมีทั้งความขัดแย้งในตัวบุคคลเองเป็นความขัดแย้งระหว่างความคิดเชิงเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติผู้สมัครขั้นสุดท้าย

ความขัดแย้งรอบครัวต่อครอบครัว

สภาพการณ์ความขัดแย้งระหว่างครอบครัวต่อครอบครัว เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นและปรากฏเห็นชัดเจนระหว่างครอบครัว ต่อครอบครัวเครือญาติ การไม่เคารพเชื่อฟัง บู่ ป้า น้ำ อ่า ไม่ช่วยเหลือ ครอบครัวที่เป็นเพื่อนบ้านและครอบครัวที่เป็นเครือญาติที่มีนามสกุลเดียวกัน ไม่พูดคุยกัน ไม่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือกัน และจนถึงขั้นไม่ไปมาหาสู่ซึ่งกันและกัน

ความขัดแย้งบุคคลต่อกลุ่มองค์กร

สภาพการณ์ความขัดแย้งระหว่างบุคคลต่อกลุ่มองค์กร เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นและปรากฏการเห็นชัดจากบุคคลหรือสมาชิกภายในกลุ่มไม่ชอบผู้นำกลุ่มที่วางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งท้องถิ่นไปฝักใฝ่ฝ่ายการเมืองใดการเมืองหนึ่งเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไม่เห็นประโยชน์ของกลุ่มและองค์กรจึงทำให้สมาชิกภายในกลุ่มต้องลาออกจากการเป็นสมาชิกในกลุ่มแล้วมาก่อตั้งกลุ่มใหม่โดยใช้ชื่อใหม่และเปลี่ยนโครงสร้างใหม่แต่ยังมีวัตถุประสงค์และกิจกรรมในกลุ่มเหมือนเดิม เกิดการต่อต้านและไม่ยอมรับกลุ่มของบุคคล ซึ่งนำมาสู่ความขัดแย้งของกลุ่ม ความขัดแย้งเกิดจากการที่ประธานกลุ่มหรือองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลชี้หลัก มีการวางตัวไม่ เป็นกลางเข้าไปสนับสนุนและเป็นผู้ดำเนินการหาเสียงให้ผู้สมัครรับการเลือกตั้งเบอร์ใดเบอร์หนึ่ง

ทำให้สมาชิกในกลุ่มองค์กรที่ไม่สนับสนุนจึงทำให้เกิดความไม่พอใจ และสมาชิกบางส่วนต้องลาออกจากการเป็นสมาชิก ทำให้สมาชิกภายในกลุ่มลดลง

ความขัดแย้งกลุ่มองค์กรต่อกลุ่มองค์กร

สภาพการณ์ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มองค์กรต่อกลุ่มองค์กร ได้แก่ การไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือหรือ การทำกิจกรรมต่างๆ กับกลุ่มที่สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง ฝ่ายตรงกันข้าม ซึ่งแสดงออกในระดับกลุ่มคนตามเขตพื้นที่อยู่อาศัย เช่น กลุ่มคนตามป๊อ เขตพื้นที่ในหรือนอกหมู่บ้านและตำบล ไม่เกิดการบูรณาการภายในชุมชน เพราะบางกลุ่มไม่ ไปสังกัดหรือได้รับการสนับสนุนจากบางกลุ่ม โดยเฉพาะทางด้านการเงิน ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มองค์กรกับกลุ่มองค์กร เห็นได้ชัดเจนจากกรณีการแย่งชิงอำนาจกันเพื่อเข้ามาสู่ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งหลักซึ่งผู้สมัครเบอร์ที่หนึ่ง มาจากกลุ่มองค์กรด้านปกครองคือมาจากอดีตผู้ใหญ่บ้านและเบอร์ที่สองมาจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นคือเป็นอดีตนายกที่ได้รับการสมัครเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมากลุ่มของกองเชียร์แต่ละกลุ่มต่างพยายามที่จะหาเหตุผลให้ฝ่ายของตนเองได้รับการเลือกตั้งแต่ละฝ่ายจึงพยายามทำทุกวิถีทางให้ฝ่ายตนเองได้รับชัยชนะ

มูลเหตุของปัญหา

มูลเหตุของปัญหาความขัดแย้งของประชาชน กลุ่มองค์กรในชุมชน จากการเลือกตั้งท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งหลัก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีดังต่อไปนี้

ด้านข้อมูลข่าวสารทางกรเมือง/การเลือกตั้ง

การได้รับข้อมูลของประชาชนไม่ทั่วถึงเพียงพอ คาดเคลื่อน ไม่เป็นจริง เพราะหน่วยงาน องค์กร กลุ่มการเมือง ไม่ให้ความสำคัญต่อการให้ข้อมูล การปฏิสัมพันธ์ที่เป็นเหตุของความขัดแย้งคือการสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่ไม่ดีและ ไม่มีคุณภาพและจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดทั้งในแง่ของสาระและเจตนาของผู้ส่งสารเกี่ยวกับข้อมูลประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งชัดเจนและไม่ต่อเนื่อง และไม่ให้ความเป็นธรรม กับผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งหลัก และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งหลักอย่างเป็นธรรมทุกคน

ทัศนคติต่อกลุ่มการเมือง

ทัศนคติของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่อกลุ่มนักการเมืองจะแตกต่างกันโดยส่วนใหญ่ประชาชนที่มีความสนใจทางการเมืองที่ปรากฏชัดเจนคือทัศนคติต่อพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ส่วนใหญ่ได้เห็นพฤติกรรมและสัมผัสมองเห็นตรงกันข้ามกับกลุ่มประชาชนไม่สนใจการเมือง ทั้งนี้เพราะเห็นว่าหน้าที่ของนักการเมืองไม่ใช่เพียงเฉพาะปกปักรักษาประชาชนหรือให้ความช่วยเหลือเล็กน้อยแต่ควรจะมีบทบาททางด้านนโยบายหรือกิจกรรมทางการเมือง การมองทัศนคติที่ต่างกันของประชาชนจึงเป็นข้อมูลเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทัศนคติของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลจีเหล็ก ในด้านคุณธรรมจริยธรรมของกลุ่มการเมืองพบว่าประชาชนที่สนใจทางการเมืองมองว่ากลุ่มการเมืองท้องถิ่นมีคุณภาพ จริยธรรมที่ดี ซึ่งเกิดมาจากความเชื่อมั่นและความศรัทธาที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่นก็มีผลงานในการบริหารงานให้เห็นอย่างต่อเนื่องและมีน้ำใจกับประชาชนทุกอาชีพ ตรงกันข้ามกลุ่มที่ไม่สนใจการเมืองมองว่านักการเมืองท้องถิ่นไม่มีคุณสมบัติทั้งด้านคุณวุฒิ และวิวุฒิ การมองต่างมิติกันของประชาชนทั้งสองกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อกลุ่มการเมืองท้องถิ่นเป็นปัญหาและสาเหตุทำให้เกิดความขัดแย้ง ทัศนคติที่ประชาชนมีต่อกลุ่มทางการเมืองในเรื่องของการเลือกตั้งทั้งในระดับใหญ่ในระดับประเทศ ลงมาจะระดับเล็กอย่างการเมืองท้องถิ่นประชาชนมองว่าการเมืองการเลือกตั้งนั้นมีความคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการเลือกตั้งที่มีผลกระทบต่อความขัดแย้งทางการเมืองของบุคคลและกลุ่มบุคคล ซึ่งโดยทั่วไปแล้วประชาชนจะมองว่าการเลือกตั้งเป็นต้นเหตุของความขัดแย้งของคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นการเมืองในระดับประเทศ หรือแม้แต่วิทยุท้องถิ่นก็ตาม ดังนั้นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจีเหล็กจึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่เกิดขึ้นกับสังคมไทย แต่ที่แตกต่างคือความรุนแรงที่เกิดจากความขัดแย้งนั้นมีระดับความรุนแรงมาก จนส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจีเหล็กในปัจจุบัน

ด้านผลประโยชน์ต่างตอบแทน

ลักษณะของการให้และการได้รับผลประโยชน์จากนักการเมือง กลุ่มการเมือง ในการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลจีเหล็กจะเป็นในรูปแบบของกระบวนการให้ผลประโยชน์เชิงแอบแฝง ซึ่งอาจไม่ใช่ได้ผลประโยชน์หรือผลตอบแทนในรูปแบบตัวเงินหรือสิ่งของแต่เป็นในรูปแบบการเอื้อประโยชน์ในการดำเนินการต่างๆ ที่ต้องผ่านการใช้อำนาจของผู้สมัครหรือนักการเมือง ซึ่งเห็นได้ชัดเจน เช่น การที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่สนับสนุนและผู้ช่วยเหลือให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ได้ช่วยเหลือในด้านต่างๆ

ด้านระบบอุปถัมภ์

มีต้นเหตุมาจากการต้องการได้มาซึ่งผลประโยชน์ และการได้มาซึ่งอำนาจ อันนำไปสู่การช่วยเหลือพวกพ้องหลังการเลือกตั้ง เป็นการช่วยเหลือบนระบบของการอุปถัมภ์ เพื่อสร้างโครงสร้างการบริหารเพื่อผลประโยชน์อื่นๆ และการเลือกตั้งเองก็เป็นการช่วยเหลือของคนในกลุ่ม การช่วยเหลือจึงเป็นการช่วยเหลือต่างตอบแทนที่เป็นพื้นฐานของระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่น หรือระดับประเทศ นโยบายของผู้สมัครเลือกตั้งตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึง การที่ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ได้รับผลประโยชน์จากนโยบายของผู้สมัครจะเป็นเพียงกลุ่มเล็กๆ ในขณะที่ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งส่วนใหญ่ต้องแบกรับภาระความขัดแย้งที่เกิดมาจากการเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลี่หลักนั้น

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้ง ท้องถิ่น

จากการศึกษา สภาพการณ์ความขัดแย้งทำให้รู้ถึงผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลี่หลัก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีประเด็นผลกระทบที่เกิดขึ้นแบ่งเป็น 4 ด้านดังต่อไปนี้

ผลกระทบทางด้านการเมือง

พบว่าผลกระทบที่เกิดจากปัญหาความขัดแย้งของประชาชน กลุ่มองค์กรชุมชนที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลี่หลักนั้น ในด้านการเมืองมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ในส่วนของข้อดีนั้นก็จะเป็นการที่มีการหาเสียงกันอย่างคึกคึกรุนแรง จึงทำให้เกิดการกระตุ้นความสนใจของประชาชนให้มาสนใจการเลือกตั้งมากขึ้น สะท้อนให้เห็นได้จากสถิติการมาใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนที่เพิ่มมากขึ้น ส่วนข้อเสียที่เป็นผลกระทบทางการเมืองของการเลือกตั้งท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลี่หลักนั้นก็จะเป็นการเกิดการทุจริตการเลือกตั้งที่มีกระบวนการที่แนบเนียนจนประชาชนชาวบ้านไม่รู้ว่า เป็นกระบวนการทุจริตการตัดสินใจบนแก่ประชาชน อีกทั้งมีกระบวนการในการเข้ามาของการเมืองในระดับใหญ่ที่เข้ามาหาฐานเสียงในการเลือกตั้งระดับสูงกว่าท้องถิ่นไปจนถึงระดับประเทศ เกิดกระบวนการซื้อบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้ง จนกลายเป็นเครือข่ายการทุจริตการเลือกตั้งในระดับประเทศ

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

พบว่าผลกระทบที่เกิดจากปัญหาความขัดแย้งของประชาชน กลุ่มองค์กรชุมชนที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลชี้ให้เห็นว่า ในด้านเศรษฐกิจมีทั้งข้อดีและข้อเสีย กล่าวคือ ปัญหาความขัดแย้งของประชาชน กลุ่มองค์กรในชุมชน จากการเลือกตั้งท้องถิ่นส่งผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ในช่วงก่อนการเลือกตั้งหรือในช่วงหาเสียงเศรษฐกิจเกิดการขยายตัว เพราะเงินจากการหาเสียงซึ่งมาในรูปแบบต่างๆ ส่วนใหญ่มักจะเป็นงานเลี้ยงระหว่างผู้สมัครกับผู้เข้ามาช่วยเหลือหาเสียงหรือพวกหัวคะแนนต่างๆ แต่พอเมื่อเลือกตั้งเสร็จ เกิดความขัดแย้งของคนในชุมชนอย่างชัดเจนเกิดแบ่งเป็นฝักเป็นฝ่ายทำให้เกิดการไม่ช่วยเหลือกันอย่างเช่นในอดีตทำให้เมื่อมีการจ้างงานต่างๆ มักจะเป็นการจ้างงานเฉพาะหมู่ตนเองทำให้กระจายรายได้และแรงงาน ภายในหมู่บ้านหรือในเขตตำบลลดลงและมีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพสูงเพราะทุกขั้นตอนกระบวนการผลิตต้องจ้างแรงงานจากภายนอกหมู่บ้านและชุมชน จนเป็นสาเหตุทำให้เศรษฐกิจในชุมชนแย่ลง

ผลกระทบด้านสังคม

พบว่าผลกระทบที่เกิดจากปัญหาความขัดแย้งของประชาชน กลุ่มองค์กรชุมชนที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลชี้ให้เห็นว่า ในด้านสังคมมีทั้งข้อดีและข้อเสีย กล่าวคือ ในเรื่องของข้อดีก็จะเห็นได้ว่าเมื่อมีการเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลชี้ให้เห็น เกิดการรวมตัวของกลุ่มคนที่มีความคิดเห็นเหมือนกันรวมตัวกันเป็นพรรคการเมืองและมีผู้สนับสนุนอย่างชัดเจน มีการช่วยเหลือระหว่างกันของคนในกลุ่มในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการหาเสียง ส่วนข้อเสียนั้นอาจจะมองว่ามีมากกว่าข้อดีก็เพราะว่าเมื่อมีการแบ่งฝ่ายทางการเมืองในการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนนั้นทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองขึ้น เพราะเรื่องของการเลือกสนับสนุน ซึ่งในนี้ทำให้เกิดความขัดแย้งในระดับต่างๆ ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนลดน้อยลง ตั้งแต่ระดับบุคคลต่อบุคคล บุคคลต่อครอบครัว ครอบครัวต่อครอบครัว ไปจนถึงระดับองค์กรต่อองค์กร

ผลกระทบด้านวัฒนธรรม

พบว่าผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งของประชาชน กลุ่มองค์กรในชุมชน จากการเลือกตั้งท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรม คือ ขนบธรรมเนียมการเคารพนับถือผู้อาวุโสลดน้อยลง รวมทั้งทำให้วิถีการดำรงชีวิตเปลี่ยนไปด้านการใช้ชีวิตของผู้คนในจัดกิจกรรมประเพณีเปลี่ยนไป

เช่นเครื่องสังฆทานที่ใช้ก็ใช้แบบสำเร็จรูปไม่ใช่วัสดุพื้นบ้านจึงทำให้ การจักสานในชุมชนเริ่มหาย
ลูกหลานไม่สามารถสืบทอดได้ รวมทั้งทำให้ประเพณีการกินอาหารเปลี่ยนไป

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของประชาชนในพื้นที่ที่เกิดจากการ เลือกตั้งท้องถิ่น

จากการศึกษาการบริหารความขัดแย้งของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลจีเหล็ก อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ จึงทำให้เห็นถึงแนวทางการแก้ปัญหาความ
ขัดแย้ง และสามารถแบ่งออกได้อยู่ 5 แนวทางด้วยกัน คือ

1. ด้วยวิธีการหลีกเลี่ยง สามารถนำมาปรับใช้กับการแก้ปัญหาความขัดแย้งของ
ประชาชนกลุ่มองค์กรในชุมชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล
จีเหล็ก อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ ได้โดย การใช้กับคนในตำบลที่ยังไม่มีปัญหาความขัดแย้ง
กันในระดับที่สูงมาก เช่น ในครอบครัว หรือเครือญาติ เป็นต้น ซึ่งการหลีกเลี่ยงในที่นี้ก็ควรใช้โดย
การงอๆกันเรื่องการเมืองในระหว่างครอบครัว หรือเครือญาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีการ
เลือกตั้ง

2. ด้วยวิธีการปรองดองการปรองดอง สามารถนำมาปรับใช้กับการแก้ปัญหาความ
ขัดแย้งของประชาชนกลุ่มองค์กรในชุมชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วน
ตำบลจีเหล็ก อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ ได้โดยทำให้ทุกคนรู้จักผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า
ผลประโยชน์ส่วนตนที่จะได้รับจากการแบ่งฝ่าย และการที่พัวพันของตนได้รับชัยชนะ เน้นการ
ตระหนักถึงการเสียสละประโยชน์ส่วนตนบางส่วนเพื่อลดความขัดแย้ง เช่น การใช้ทรัพยากรที่มีใน
ตำบล ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรน้ำ หรือป่า คนในตำบลต้องแบ่งปันกันใช้อย่างเท่าเทียมและยุติธรรม
หรือแม้แต่การจัดสรรงบประมาณ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจีเหล็ก ก็ต้องจัดสรรงบประมาณ
บนพื้นฐานของความเป็นธรรม และเสมอภาค เพื่อทำให้เกิดความปรองดองขึ้นในชุมชน

3. ด้วยวิธีการประนีประนอม สามารถนำมาปรับใช้กับการแก้ปัญหาความขัดแย้ง
ของประชาชนกลุ่มองค์กรในชุมชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล
จีเหล็ก อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ ได้โดยการให้ผู้นำของทั้งสองกลุ่มเข้ามาตกลงกัน ในการ
จะหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของชุมชน ที่เกิดจากความแตกแยกทางด้านความคิดและ
ผลประโยชน์ หรือไม่ก็ต้องหากคนกลางมาเป็นตัวประสานความขัดแย้ง ซึ่งในที่นี้อาจจะเป็นผู้นำ
ทางหน่วยราชการอย่างจังหวัด อำเภอ หรือผู้นำทางความคิดอย่างผู้นำทางศาสนา คือ เจ้าอาวาสวัด
ต่างๆ เข้ามาประชุมหารือกันเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของชุมชน แต่อย่างไรก็ตามการ

แก้ปัญหาโดยวิธีการประนีประนอมนั้นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย ทุกคน ในตำบลที่เกิดความขัดแย้งกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้นำ หรือตัวชาวบ้านเอง ก็ต้องให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาด้วย จึงจะเกิดผลสำเร็จ

4.ด้วยวิธีการการแข่งขัน เป็นการใช้วิธีการแก้ปัญหความขัดแย้งที่ไม่เหมาะสมกับจัดการกับปัญหาของชุมชนในตำบลจี้เหล็กมากนัก เพราะประชาชนในตำบลจี้เหล็กต้องมีการติดต่อปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในชุมชน ซึ่งเป็นการติดต่อสัมพันธ์กันในระยะยาว เป็นการร่วมมือกันในการอยู่ร่วมกันในชุมชน จะแก้ปัญหาโดยการที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจแล้วมาบีบบังคับข่มเหงอีกฝ่ายให้ยอมทำตามอำนาจของตนจึงทำไม่ได้ และถ้าทำเช่นนั้นเมื่ออีกฝ่ายกลับขึ้นมามีอำนาจก็จะเอาคืน จึงอาจทำให้เกิดปัญหาในระยะยาว และกลายเป็นปัญหาฝังลึกของความขัดแย้งของคนในตำบลจี้เหล็กก็เป็นได้

5.ด้วยวิธีการร่วมมือกัน การนำวิธีการร่วมมือกันมาปรับใช้กับการแก้ปัญหความขัดแย้งของประชาชนกลุ่มองค์กรในชุมชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น ในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลจี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จึงเป็นวิธีการโดยทั้งสองฝ่ายที่ขัดแย้งกันทำความตกลงร่วมกันในลักษณะของการบรรลุถึงข้อยุติปัญหาความขัดแย้งของคนในตำบลจี้เหล็กที่เกิดจากการเลือกตั้ง ซึ่งทั้งสองฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องพึงพอใจและยินยอมพร้อมใจรวมทั้งยอมที่จะปฏิบัติตามผลของข้อยุติที่ตกลงกัน โดยเป้าหมายของข้อตกลงคือ การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของประชาชนในตำบลจี้เหล็ก และการประสานผลประโยชน์ของคนในตำบล

และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับประชาชนนำเขตพื้นที่ตำบลจี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ได้โดยแปลเป็นกระบวนการดังต่อไปนี้

1.มีการจัดทำข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการรับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งนี้มีพระสงฆ์เป็นคนกลางในการชี้แจงทำความเข้าใจ และหาข้อตกลงร่วมกัน

2.การสื่อสารกับประชาชนในหมู่บ้านให้ยอมรับ ผลการเลือกตั้งโดยผู้สมัครรับเลือกตั้ง รายที่ไม่ได้รับเลือก พุดจาสื่อสาร โดยใช้ข้อมูลในประเด็น ความสัมพันธ์แบบพี่น้องในชุมชนการให้ออกาสในการทำงาน ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง เพื่อลดหรือป้องกันความขัดแย้งภายหลังจากการเลือกตั้ง

3.ใช้ผู้นำท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วยผู้อาวุโสของครอบครัว พระสงฆ์ แก้ววัดผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้ใช้อำนาจขับเคลื่อน กลไกที่เป็นองค์ประกอบของชุมชนใช้วิธีการใช้การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชน โดยใช้อำนาจธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อต่างๆ ให้ปฏิบัติตามมาเป็นตัวสร้างความสัมพันธ์แก้ไข คลี่คลายความขัดแย้งที่เกิดขึ้น เช่น

ประเพณี ทำบุญสืบชะตาสะเดาะเคราะห์หมู่บ้าน หลังเสร็จพิธีแล้วให้ผู้อาวุโสแต่ละเครือญาติมาทำการมัดมือให้พร กับประชาชนที่ร่วมทำพิธีที่มีอายุน้อยกว่า เป็นวิธีที่ลดความตึงเครียด และป้องกันกับความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้น

4. การทำการประเพณีผลความขัดแย้งของกลุ่มผู้นำในชุมชนโดยผู้นำท้องถิ่นและสมาชิกของชุมชน ร่วมกันว่าปัญหาข้อขัดแย้ง บางกลุ่มสามารถคลี่คลายไปได้ และมีการประเพณีผลอย่างเป็นทางการและสืบเนื่องกันไป เช่นประเพณีงานเดือนเก้าทุกวัดในตำบลห้วยเหล็กจะมีงานบุญแล้วให้ชาวบ้านทุกๆห้าครัวเรือนช่วยกันทำอาหารหม้อข้าวหม้อแกงไปถวายวัดกันจะสังเกตได้ว่าการมีส่วนร่วมของแต่ละกลุ่มจะพร้อมเพรียงกันได้แค่ไหน โดยทุกๆห้าครัวเรือนผู้นำชุมชนจะจัดให้และมีการประกวด รสชาติและความพร้อมเพรียงด้วย โดยรางวัลที่ได้รับจะเป็นของรางวัลที่ท่านเจ้าอาวาสสนับสนุนให้ เช่นเหรียญ และผ้ายันต์ต่างๆมอบให้

อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องการศึกษาเรื่องการบริหารความขัดแย้งของประชาชน จากการเลือกตั้งท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์ความขัดแย้ง ผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้ง ท้องถิ่น ตลอดจนการแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของประชาชนในพื้นที่ที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลห้วยเหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิพย์ โอสด (2550) การบริหารความขัดแย้งระหว่างชุมชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล บ้านอ้อน อำเภอหาง จังหัดลาปาง พบว่าสภาพปัญหาความขัดแย้งระหว่างชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อน เกิดจากปัจจัย 2 กลุ่มใหญ่ คือ 1) จากความต้องการ ทรัพยากรหรือเงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อน เพื่อให้ตั้งจ่ายเป็น โครงการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาของแต่ละหมู่บ้าน 2) เกิดจากความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เนื่องจากว่าประชากรมีความแตกต่างกันหลาย ๆ ด้าน เช่น ชาติพันธุ์ ภูมิประเทศการตั้งถิ่นฐาน วิถีชีวิต ความเชื่อถือในพิธีกรรมที่แตกต่าง และพบว่า การบริหารจัดการและแก้ไขความขัดแย้ง ระหว่างชุมชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อน อำเภอหาง จังหัดลาปาง มีลักษณะการประนีประนอม ใกล้เคียง ไม่ทำร้ายจิตใจซึ่งกันและกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัย ถนอมน้ำใจกันวรรณฐ์ หน่อคำ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ผู้นำท้องถิ่นกับการจัดการความขัดแย้งในชุมชนชนบท ผลจากการศึกษาพบว่า ความขัดแย้งในชุมชนมีทั้งความขัดแย้งรุนแรงชัดเจนและความขัดแย้งที่ไม่รุนแรงชัดเจน ส่วนการจัดการกับความขัดแย้ง ผู้นำท้องถิ่นใช้การป้องกันความขัดแย้งไม่ให้เกิดขึ้น การ

ควบคุมกับความขัดแย้ง และการระงับแก้ไขคลี่คลายความขัดแย้ง โดยใช้มิติแห่งอำนาจเป็นกลไก ในชุมชน เช่น สถาบันครอบครัวเครือญาติ สถาบันวัด สถาบันกลุ่มองค์กร สถาบันการเมืองการปกครอง ประเพณีความเชื่อ กฎเกณฑ์ในสังคม ระเบียบข้อบังคับชุมชน เพื่อจัดการกับปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น สำหรับวิธีการจัดการ ผู้นำท้องถิ่นใช้วิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชน การอบรมสั่งสอนของผู้อาวุโสของครอบครัว ใช้การประชุม การปรึกษาหารือ ฝึกอบรมให้ความรู้ จัดประชาคมหมู่บ้าน ทำประชาพิจารณ์ การไกล่เกลี่ยประนีประนอมและการเจรจาต่อรอง

ผลกระทบของความขัดแย้งพบว่า มักเกิดผลเสียมากกว่าผลดี และ นกัญญา เมฆรูป (2550) ก็ได้ศึกษาความขัดแย้งของผู้นำชุมชนกรณีศึกษาใน ต.ด่านแม่คำมัน อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ ผลการศึกษา พบว่า 1. สาเหตุของความขัดแย้งของผู้นำชุมชนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านพฤติกรรมของบุคคล ด้านผลประโยชน์ ด้านค่านิยม และด้านโครงสร้างผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นว่าสาเหตุด้านโครงสร้าง เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในระดับมากที่สุดเหลืออยู่ในระดับปานกลาง 2. สถานะเสี่ยง และวิธีแก้ปัญหาความขัดแย้งเกิดมาจากสาเหตุต่าง ๆ ได้แก่ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านพฤติกรรมของบุคคล ด้านผลประโยชน์ ด้านค่านิยม และด้านโครงสร้าง ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ เหล่านี้ในระดับมากที่สุดจึงได้เสนอโดยมีประเด็นดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาสภาพการณ์ความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น

1.สภาพการณ์ความขัดแย้ง

สภาพการณ์ความขัดแย้งของประชาชนที่เกิดจากการเลือกตั้งนั้น เป็นสภาพการณ์ที่เกิดจากเรื่องของบุคคล ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และข้อจำกัดของหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบล มีโครงสร้างขององค์กรที่เอื้อต่อการเกิดความขัดแย้ง เพราะที่มาของทุกคนมาจากการยอมรับและความไว้วางใจของประชาชนในท้องถิ่น มีความมุ่งหวังที่จะทำหน้าที่ของตนเองให้ได้รับความพึงพอใจจากประชาชนและหวังอนาคตทางการเมืองในสมัยต่อไปด้วย ต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดความพึงพอใจของประชาชน จึงมีโอกาสมันที่จะมีความขัดแย้งเป็นเรื่องปกติ ซึ่งความขัดแย้งนั้นเป็นที่เข้าใจทั่วไปว่าเป็นปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ แม้ว่าจะเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและมีอยู่ทุกสถานที่แต่ความรุนแรงนั้นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย โดยเฉพาะความขัดแย้งทางการเมืองท้องถิ่นที่ทุกคนมีพื้นฐานหลายประการแตกต่างกันจะต้องมาปฏิสัมพันธ์กันในการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าให้กับชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ โดยมีโครงสร้างขององค์กรประกอบด้วยฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติที่คอยตรวจสอบ ควบคุม ถ่วงดุลการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารตามบทบัญญัติที่กฎหมาย

กำหนด ซึ่งเอื้อต่อความขัดแย้งเป็นอย่างยิ่ง หากสถานการณ์ความขัดแย้งมีความรุนแรงก็จะบั่นทอนต่อประสิทธิภาพในการให้บริการกับประชาชนในความรับผิดชอบ การพัฒนาขาดความต่อเนื่องหรือล่าช้า ซึ่งความขัดแย้งในท้องถิ่นมีพื้นฐานจากความขัดแย้งหลายระดับ โดยสามารถแบ่งได้ดังนี้

ความขัดแย้งของบุคคลต่อบุคคล เป็นลักษณะความขัดแย้งเป็นความขัดแย้งภายใน อันเกิดจากความยุ่งยากใจ ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งมีมากกว่า 1 คน อีกทั้งแต่ละคนมีคุณสมบัติ หรือมีมูลเหตุในการชักนำในทางเลือกที่ต่างต่างกัน เช่น มีความรู้ความสามารถ มีความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ หรือมีพระคุณ ความขัดแย้งลักษณะนี้เกิดขึ้นเมื่อมีความรู้สึกว่าตนเองชอบหลายสิ่ง แต่ต้องตัดสินใจเลือกเพียงสิ่งเดียว เกิดความรู้สึกที่เรียกว่า รักที่เสียขายนื่องเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นของประชาชนแต่ละคนที่ตัดสินใจเลือกผู้รับสมัครเลือกนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหลัก เป็นลักษณะของความขัดแย้งที่ไม่ปรากฏออกมาอันเป็นสาเหตุทำให้ความสัมพันธ์เชิงส่วนตัวระหว่างบุคคลต่อบุคคลลดลง เช่น การพุดคุยกันเหมือนเช่นเดิม การไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานเหมือนเดิม และมีการกล่าววาทันถกกันลับหลัง และบางครั้งดูกลาไปสู่การกัน ทะเลาะซึ่งกันและกัน ส่งผลต่อการทำงานในภาพรวมในการทำงานเพื่อส่วนรวม ตลอดจนส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันในชุมชนของคนในตำบลหลัก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ด้วย

ความขัดแย้งของสมาชิกภายในครอบครัว เป็นลักษณะความขัดแย้งเป็นความขัดแย้งการโต้เถียงบ้าง ครว้เรือนต้องแตกแยกกันหรือบางครว้เรือนในระหว่างช่วงเวลาหาเสียงสมาชิกในครว้เรือนจะไม่ยอมพุดคุยกันและลดทำกิจกรรมต่างๆในครว้เรือนร่วมกัน สมาชิกในครอบครัวจะมีลักษณะของแนวความคิดในการตัดสินใจสนับสนุนและการตัดสินใจเลือกผู้สมัครไม่ตรงกัน จึงเกิดความเห็นที่แตกต่าง เช่น พ่อเลือกเบอร์ 1 แม่เลือกเบอร์ 2 อาเลือกเบอร์ 3 เป็นต้น จากความคิดเห็นที่แตกต่างก่อให้เกิดความขัดแย้งเชิงการเมืองขึ้นในครอบครัว กลายเป็นความขัดแย้งระหว่างความคิดเชิงเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติผู้สมัครขั้นสุดท้ายเป็นไปเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งกับบุคคลใกล้ชิดซึ่งเป็นความขัดแย้งครอบครัวต่อครอบครัว แต่อย่างไรก็ตามเมื่อหลังเสร็จจากการเลือกตั้งเหตุการณ์ต่างๆก็กลับสู่ภาวะปกติมีการพุดคุยและทำกิจกรรมต่างๆในครว้เรือนร่วมกันเหมือนปกติ

ความขัดแย้งรอบครัวต่อครอบครัว เป็นลักษณะความขัดแย้งเป็นปรากฏเห็นชัดเจนระหว่างครอบครัว ต่อครอบครัวเครือญาติ การไม่เคารพเชื่อฟัง ปู่ ป้า น้า อา ไม่ช่วยเหลือญาติพี่น้องในการทำกรเกษตร และก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทมีปากเสียงกันในระหว่างเครือญาติและบ้านเพื่อนบ้านที่อาศัยอยู่ใกล้กัน ครอบครัวที่เป็นเพื่อนบ้านและครอบครัวที่เป็นเครือญาติที่มีนามสกุลเดียวกันไม่พุดคุยกัน ไม่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือกัน และจนถึงขั้นไม่ไปมาหาสู่ซึ่งกัน

และกัน ทำให้เกิดความขัดแย้งที่ร้ายลึกจนทำให้ครอบครัว ญาติมิตรที่รักกันมาในอดีตกลับต้องมาทะเลาะกันเพราะเรื่องความคิดเห็นทางการเมืองเกี่ยวกับเรื่องการเลือกตั้งที่ไม่เหมือนกัน กลายเป็นปมปัญหาที่ยากจะแก้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวที่เป็นเครือญาติ

ความขัดแย้งของบุคคลต่อกลุ่มองค์กร เป็นลักษณะความขัดแย้งเป็นความขัดแย้ง การ บุคคลหรือสมาชิกภายในกลุ่มมีความคิดเป้าหมายต่างจากเฉพาะภายในกลุ่มทำให้กลุ่มไม่เข้มแข็งและไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้จึงทำให้เกิดการรวมตัวกันขึ้นมาใหม่เพื่อวัตถุประสงค์เดิม เกิดการต่อต้านและไม่ยอมรับกลุ่มของบุคคล ซึ่งนำมาสู่ความขัดแย้งของกลุ่ม ความขัดแย้งเกิดจากการที่ประธานกลุ่มหรือองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลชี้เล็ก มีการวางตัวไม่เป็นกลางเข้าไปสนับสนุนและเป็นผู้ดำเนินการหาเสียงให้ผู้สมัครรับการเลือกตั้งเบอร์ใดเบอร์หนึ่ง ทำให้สมาชิกในกลุ่มองค์กรที่ไม่สนับสนุนจึงทำให้เกิดความไม่พอใจ และสมาชิกบางส่วนต้องลาออกจากการเป็นสมาชิก ทำให้สมาชิกภายในกลุ่มลดลง

ความขัดแย้งกลุ่มองค์กรต่อกลุ่มองค์กร เป็นลักษณะความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มองค์กรย่อย กับกลุ่มองค์กรย่อยภายในชุมชนหรือภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลชี้เล็กอำเภอแม่ตงลักษณะความขัดแย้งเกิดจากเห็นได้จากกรณีการแย่งชิงอำนาจกันเพื่อเข้ามาสู่ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เล็กของกลุ่มองค์กร 2 องค์กรคือ องค์กรด้านฝ่ายปกครอง คือกลุ่ม กำนันผู้ใหญ่บ้าน กับ กลุ่มฝ่ายพัฒนาคือกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่นและลักษณะการแสดงออก การไม่ให้ความร่วมมือต่าง ๆ กับกลุ่มหรือฝ่ายที่สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง ฝ่ายตรงกันข้ามกับกลุ่มตนรวม จะแสดงออกในลักษณะกลุ่มคนตามเขตพื้นที่อยู่อาศัยได้แก่กลุ่มคนตามป๊อกที่อยู่อาศัย และเขตพื้นที่ในหรือนอกหมู่บ้านจะสังเกตและปรากฏชัดเจนจากเวลาป๊อกไหนมีกิจกรรมแล้วอีกป๊อกหนึ่งจะไม่มีส่วนร่วม ไม่เกิดการบูรณาการภายในชุมชน บางกลุ่มไม่ ไปสังกัดหรือได้รับการสนับสนุนจากบางกลุ่มโดยเฉพาะทางด้านการเงิน ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มองค์กรกับกลุ่มองค์กร เห็นได้ชัดเจนจากกรณีการแย่งชิงอำนาจกันเพื่อเข้ามาสู่ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เล็กซึ่งผู้สมัครเบอร์ที่หนึ่ง มาจากกลุ่มองค์กรด้านปกครองคือมาจากอดีตผู้ใหญ่บ้าน และเบอร์ที่สองมาจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นคือเป็นอดีตนายกที่ได้รับการสมัครเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมากลุ่มของกองเชียร์แต่ละกลุ่มต่างพยายามที่จะหาเหตุผลให้ฝ่ายของตนเองได้รับการเลือกตั้งแต่ละฝ่ายจึงพยายามทำทุกวิถีทางให้ฝ่ายตนเองได้รับชัยชนะ ทำให้เกิดความขัดแย้งที่ร้ายลึกจนกระทั่งทำให้กลุ่มองค์กรชุมชนต่างๆเกิดการทะเลาะและขัดแย้งกัน ดังตัวอย่างที่เห็นจากการสัมภาษณ์ ซึ่งเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนั้นได้ส่งผลกระทบในวงกว้างต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นงานใหญ่ที่ทางราชการจัด หรือแม้แต่งานเล็กอย่างงานศพ ก็ไม่มีภาคส่วนใดให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับประชาชนในตำบล

ชี้เหล็กที่มีผลมาจากการเลือกตั้งท้องถิ่น จึงเป็นปัญหาที่ควรแก้ไขให้ได้ และต้องประสานความสัมพันธ์ให้ทุกกลุ่ม ทุกองค์กร ทุกคนในตำบลกลับมารักสามัคคีกันเหมือนเช่นในอดีต

จากผลการวิจัยด้านสภาพการณ์ความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น ลักษณะความขัดแย้งของบุคคลต่อบุคคล ลักษณะความขัดแย้งสมาชิกภายในครอบครัว ลักษณะความขัดแย้งครอบครัวต่อครอบครัว ลักษณะความขัดแย้งบุคคลต่อกลุ่มองค์กร ลักษณะความขัดแย้งกลุ่มองค์กรต่อกลุ่มองค์กรที่สรุปและกล่าวไว้ข้างต้นผลการวิจัยดังนั้นผลของการวิจัยผู้วิจัยเห็นว่าสอดคล้องกับข้อค้นพบของรังสรรค์ เหมันต์ (2546: 62) เรื่องการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พบว่าลักษณะความขัดแย้งขององค์กรสังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมมี 6 ระดับ คือ 1) ความขัดแย้งต่อตนเอง 2) ความขัดแย้งระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา 3) ความขัดแย้งระหว่างเพื่อนร่วมงาน 4) ความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม 5) ความขัดแย้งระหว่างหน่วยงาน 6) ความขัดแย้งข้าราชการกับประชาชน และลักษณะของความขัดแย้งจะปรากฏออกมาชัดเจนของการไม่ให้ความร่วมมือของแต่ละฝ่าย และพบว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมาจากผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา และวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้ในการจัดการความขัดแย้งมากที่สุดวิธีการประณีประนอมทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประณีประนอม เป็นการเดินทางสายกลาง เป็นวิธีการที่เปิดใจกว้าง ยินดีรับฟังข้อเสนอแนะของทุกฝ่ายยอมเป็นผู้ให้และผู้รับและยอมเสียสละส่วนน้อย เพื่อประโยชน์ส่วนรวมทำให้ลดปัญหาความขัดแย้งเพื่อเอาชนะ สำหรับวิธีการเผชิญหน้าวิธีการไกล่เกลี่ย วิธีการหลีกเลี่ยง และวิธีการบังคับ ผู้บริหารโรงเรียนเลือกใช้วิธีนี้น้อยกว่าวิธีแรกแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารใช้วิธีการทั้งห้ารวมกันแต่ใช้มากน้อยต่างกันขึ้นอยู่กับสถานการณ์นั้น ๆ และวิธีการจัดการความขัดแย้งต่าง ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอชัยศรีเลือกใช้ทั้งห้าวิธีนั้นเป็นการแก้ไขปัญหาที่ทำให้คู่กรณีเกิดความพึงพอใจในระดับหนึ่ง

2.มูลเหตุของปัญหาความขัดแย้ง

เนื่องจากประชาชนนั้นมีความขัดแย้งเกิดมาจากการขัดกันของความคิดเห็นทางการเมืองและผลประโยชน์ทางการเมือง ปัจจัยที่เป็นมูลเหตุของความขัดแย้งจึงมีสาเหตุหลายประการทั้งในเรื่องของบุคคลต่อบุคคล สมาชิกภายในครอบครัว ครัวต่อครอบครัว กลุ่มองค์กรต่อกลุ่มองค์กร ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และข้อจำกัดของหน่วยงาน มูลเหตุของความขัดแย้งจากกรณีศึกษามักพบจากหลายประเด็นพร้อมกัน ดังเช่น

ด้านข้อมูลข่าวสารทางการเมือง/การเลือกตั้ง การได้รับข้อมูลของประชาชนไม่ทั่วถึงเพียงพอ คาดเคลื่อน ไม่เป็นจริง เพราะหน่วยงาน องค์กร กลุ่มการเมือง ไม่ให้ความสำคัญต่อ

การให้ข้อมูล การปฏิสัมพันธ์ที่เป็นเหตุของความขัดแย้งคือการสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่ไม่ดีและไม่มีคุณภาพและจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดทั้งในแง่ของสาระและเจตนาของผู้ส่งสารเกี่ยวกับข้อมูล ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งชัดเจนและไม่ต่อเนื่อง และไม่ให้เป็นธรรมชาติกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชี้หลัก และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชี้หลัก อย่างเป็นธรรมชาติทุกคน รวมทั้งการสื่อสารในการให้ข้อมูลเท็จเรื่องการใส่ร้ายป้ายสีนโยบายของผู้สมัครทำให้เกิดการเข้าใจผิด เป็นเหตุทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง ดังนั้นผลของการวิจัยผู้วิจัยเห็นว่าสอดคล้องกับข้อค้นพบของสอดคล้องกับข้อค้นพบของสุรางค์ โล่สัมฤทธิ์ชัย (2536) เรื่อง สาเหตุความขัดแย้งและวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่า สาเหตุความขัดแย้งที่พบมากที่สุดได้อันดับคือ สาเหตุจาก 1) องค์ประกอบส่วนบุคคล 2) สาเหตุจากการปฏิสัมพันธ์การทำงานเช่นการสื่อสารข้อมูลข่าวสารไม่ชัดเจน 3) ความไม่ชัดเจนของโครงสร้างองค์กรจากสาเหตุดังกล่าวจึงเป็นปัญหาที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ทัศนคติต่อกลุ่มการเมือง ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่อกลุ่มนักการเมืองจะแตกต่างกันโดยส่วนใหญ่ประชาชนที่มีความสนใจทางการเมืองที่ปรากฏชัดเจนคือทัศนคติต่อพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ส่วนใหญ่ได้เห็นพฤติกรรมและสัมผัสมองเห็นในแง่ดีตรงกันข้ามกับกลุ่มประชาชนไม่สนใจการเมือง ทั้งนี้เพราะเห็นว่าหน้าที่ของนักการเมืองไม่ใช่เพียงเฉพาะปกปักรักษาประชาชนหรือให้ความช่วยเหลือเล็กน้อยๆแต่ควรจะมีบทบาททางด้านนโยบายหรือกิจกรรมทางการเมือง การมองทัศนคติที่ต่างกันของประชาชนจึงเป็นข้อมูลเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งและ ทัศนคติของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลชี้หลัก ในด้านคุณธรรมจริยธรรมของกลุ่มการเมือง ต่างฝ่ายต่างมีมุมมองที่ต่างกันจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง ดังนั้นผลของการวิจัยผู้วิจัยเห็นว่าสอดคล้องกับข้อค้นพบของ รังสรรค์ เหมันต์ (2546 : 60) ทำการศึกษาการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พบว่า ความขัดแย้งขององค์กรเกิดจาก 1)ความแตกต่างด้านทัศนคติ ความเชื่อ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความคาดหวังในบทบาท 2) ความขัดแย้ง ในผลประโยชน์เกิดจากความต้องการที่แตกต่างกัน 3)ความขัดแย้งเรื่องบุคลิกภาพที่ต่างกัน

ด้านผลประโยชน์ต่างตอบแทน ผลการวิจัยพบผลประโยชน์ต่างตอบแทนที่เป็นมูลเหตุของปัญหาความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่นที่ปรากฏชัดเจนเป็นลักษณะของพันธะสัญญาต่างที่ผู้สมัครและประชาชนผู้มีสิทธิให้สัญญาเป็นการสัญญาต่างตอบแทนให้ไว้

ต่อกันเมื่อทั้งสองมีเป้าหมายเดียวของแต่ละกลุ่มการเมืองหรือข้าราชการเมืองจึงมีการแข่งขันทางการเมืองสูงมากต่างฝ่ายต่างต้องการชนะจึงทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง

ด้านระบบอุปถัมภ์ ผลการวิจัยพบผลประโยชน์ต่างตอบแทนที่เป็นมูลเหตุของปัญหาความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่นที่ปรากฏชัดเจน การคัดเลือกคณะผู้บริหารจะคัดเลือกจากบุคคลที่เคยมีบุญคุณเข้ามาเป็นคณะทำงานร่วมทั้งมิใช่เป็นบุคคลที่มีภูมิภานาอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลี่หลัก เป็นเพียงแค่เป็นผู้มาเสียภาษีท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลี่หลัก ทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งบางส่วนไม่พอใจจึงเป็นสาเหตุของความขัดแย้งที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลี่หลัก

จากผลการวิจัยของมูลเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งด้านด้านผลประโยชน์ต่างตอบแทน และด้านระบบอุปถัมภ์ ที่ได้สรุปและกล่าวไว้ข้างต้นนั้นได้สอดคล้องกับข้อค้นพบของ วรเชษฐ์ หน่อคำ (2544 : 72) ได้ทำการศึกษาผู้นำท้องถิ่นกับการจัดการความขัดแย้งในชุมชนชนบทผลการวิจัยพบว่า สภาพการณ์ก่อนเกิดความขัดแย้ง เป็นสาเหตุ เป็นนำไปสู่ความขัดแย้งซึ่งเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น ความคลุมเครือของอำนาจ ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ ความสัมพันธ์เชิงพระคุณเป็นความสัมพันธ์ทางสังคม ที่นำมาสู่สภาพการณ์ความขัดแย้ง โดยผ่านพฤติกรรม การเลือกตั้งของบุคคลตามแนวคิด ระบบอุปถัมภ์ เป็นแนวคิดที่กล่าวถึงความสัมพันธ์เชิงการแลกเปลี่ยนต่างตอบแทน กันของสังคมสองฝ่ายที่ไม่เท่าเทียมกัน ที่มีวิวัฒนาการมาจากระบบชนชั้น และสถานภาพทางสังคม ตามแนวคิดของเวเบอร์ (Max Weber) ต่อผู้มีฐานะสูงมีทรัพย์สินมากเป็นผู้อุปถัมภ์ เพื่อต้องการได้รับการยอมรับหรือเมื่อมีความจำเป็นที่เรียกใช้ก็ได้รับการบริการสนองตอบ รวมตลอดถึงความจงรักภักดีด้วย โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งเคยมีไพร่มีทาสมาก่อน ทำให้สภาพของคนที่มีฐานะยากจนและด้อยโอกาสมักแสดงหาที่พึ่งจากผู้มีฐานะร่ำรวย ส่วนหนึ่งคือ นักการเมืองที่สมัครจะใช้วิธีการให้ความอุปการะในด้านต่าง ๆ เช่น เวลาเจ็บป่วยหรือตาย ญาติก็จะขอความช่วยเหลือจากผู้มีฐานะดีกว่าตน เมื่อได้รับการช่วยเหลือหรือที่เรียกว่าอยู่ในความอุปถัมภ์ก็จะไปลงคะแนนเสียงให้เป็นการตอบแทนบุญคุณที่ตนเคยได้รับอุปถัมภ์มาแต่เก่าก่อน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชนชนบท

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งของประชาชน ความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น

สิ่งแวดล้อมทางการเมืองที่อยู่รอบตัวประชาชนทุกคนเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นมาได้ เนื่องจากสิ่งแวดล้อมทางการเมืองนั้นเป็นส่วนที่ทำให้ประชาชนมีลักษณะ

ต่างกันออกไป เนื่องจากประชาชน ใช้เวลา เงินและทรัพยากรต่างกัน อันอาจกล่าวได้ว่าตกอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกันซึ่งมีผลก่อให้เกิดลักษณะประจำตัวที่ต่างกันขึ้นมา เช่น การมีผลประโยชน์ขัดกัน สาเหตุของความขัดแย้งในข้อนี้ คือ ความไม่สอดคล้องกันระหว่างความต้องการของประชาชนและประชาชน หรือประชาชนกับคณะผู้บริหาร และแสดงออกเป็นพฤติกรรมให้เห็นอย่างเปิดเผย ความขัดแย้งชนิดนี้อาจเกิดขึ้นได้เนื่องจากมีความต้องการสิ่งเดียวกัน แต่อาจแบ่งปันกันไม่ได้ ต่างฝ่ายต่างจึงพยายามกีดกันมิให้อีกฝ่ายหนึ่งบรรลุถึงความต้องการ หรือให้ได้น้อยกว่าฝ่ายตน จึงนำมาสู่ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อชุมชน

ผลกระทบทางด้านการเมือง ที่เกิดขึ้นจากการที่เกิดความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่นคือทำให้ประชาชนมีการตื่นตัวในการมาใช้สิทธิ์เลือกตั้งมากขึ้น เพราะการเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นเรื่องใกล้ตัวของประชาชน เป็นการป้องกันการเลื่อยชา หรือหยดกับที่ของประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในชุมชน กับระบบการเมืองการปกครองในชุมชน ซึ่งเป็นผลของความขัดแย้งที่ทำให้เกิดผลดีทางด้านการเมือง และมีการซื้อสิทธิ์ขายในลักษณะสัญญาต่างตอบแทนเพิ่มมากขึ้นซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ รังสรรค์ เหมันต์ (2546) ทำการศึกษาการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พบว่าผลของผลดีความขัดแย้งสำนักงานประถมศึกษาอำเภอนครชัยศรี คือเป็นการป้องกันการเลื่อยชาหรือหยดกับที่ กระตุ้นให้บุคคลเกิดความอยากรู้ อยากเห็น ทำให้บุคคล สังคม เกิดการเปลี่ยนแปลงและทำให้เกิดขอบเขตของกลุ่มอย่างชัดเจน

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ที่เกิดขึ้นจากการที่เกิดความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่นคือ กระจายรายได้ และแรงงานภายในหมู่บ้าน หรือตำบลลดลง การจ้างงานก็เหมือนกันจะไม่มีการจ้างคนนอกกลุ่ม ไม่ยอมกระจายงานให้ฝ่ายตรงข้าม แต่ไปจ้างคนข้างนอกคนต่างถิ่นแทน ทำให้ คนในหมู่บ้านเดียวกันไม่มีงานทำ ชื่อของอุปโลกบริโลกก็เช่นกัน จะไปซื้อข้างนอกเช่นไปตลาดนัด ไปโลตัส ทำให้ร้านค้าในชุมชนต้องปิดลง เศรษฐกิจกระจายสู่ภายนอกหมู่บ้านและตำบลความขัดแย้งทำให้ต้นทุนการใช้จ่ายสูง

ผลกระทบด้านสังคม ที่เกิดขึ้นจากการที่เกิดความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่นคือ มีการเปลี่ยนแปลงด้านการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะการปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ ซึ่งทำให้เกิดผลดีกับชุมชนทำให้ชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วม ในการช่วยเหลือชุมชน และความสามัคคีในชุมชนลดน้อยลง อันเนื่องมาจากการแบ่งพรรค แบ่งพวก ทำให้ขาดความร่วมมือในการทำงาน และทำชุมชนและสังคมเป็นที่อ่อนแอเสี่ยงการเกิดปัญหาสังคมในด้านอื่นเช่นปัญหาการเป็นโรคเรื้อรังของประชาชน ปัญหาการลักเล็กขโมย

น้อย และปัญหาหาเสพติดในชุมชนทั้งนี้เพราะประชาชนในชุมชนอยู่กันแบบตัวคนเดียวไม่มีการดูแลเอาใจใส่ ซึ่งกันและกัน

ผลกระทบด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ที่เกิดขึ้นจากการที่เกิดความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่นคือ ขนบธรรมเนียมการเคารพนับถือผู้อาวุโสคนน้อยลง รวมทั้งทำให้วิถีการดำรงชีวิตเปลี่ยนไปด้านการใช้วัสดุสิ่งของในจัดกิจกรรมประเพณีเปลี่ยนไป เช่นเครื่องสังฆทานที่ใช้ก็ใช้แบบสำเร็จรูปไม่ใช้วัสดุพื้นบ้านจึงทำให้ การจักสานในชุมชนเริ่มหาย ลูกหลานไม่สามารถสืบทอดได้ รวมทั้งทำให้ประเพณีการกินอาหารเปลี่ยนไป

จากการวิจัยพบว่าผลกระทบความขัดแย้งที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่น ทางด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และวัฒนธรรมตามที่กล่าวและอภิปรายไว้ข้างต้นดังกล่าวนี้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับ รังสรรค์ เหมันต์ (2546: 65) ทำการศึกษาการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พบว่าผลของความขัดแย้งทำให้องค์กรมีการป้องกันและการเกิด ดังนี้ 1) ป้องกันการเฉื่อยชา หรือหยุดยั้งที่ 2) กระตุ้นให้บุคคลเกิดความอยากรู้อยากเห็น 3) ทำให้บุคคล สังคม เกิดการเปลี่ยนแปลง 4) ทำให้เห็นขอบเขตของกลุ่มชัดเจนขึ้น และผลเสียผลเสียของความขัดแย้งมีดังนี้ความขัดแย้งทำให้ต้นทุนการใช้จ่ายสูงเนื่องจากผู้ปฏิบัติงานไม่พอใจที่เกิดความขัดแย้ง ขาดแรงจูงใจในการทำงาน ทำให้ต้องเพิ่มค่าตอบแทนเพื่อกระตุ้นการทำงานนอกจากนั้นความขัดแย้งยังทำให้การติดต่อสื่อสารขาดประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อองค์กร 2) สร้างความแตกแยกระหว่างสมาชิก พยายามหาวิธีเอาชนะฝ่ายตรงข้าม โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ 3) เกิดผลกระทบต่อผลผลิตและเสถียรภาพ ทำให้การติดต่อสื่อสารมีอุปสรรค มีการออกกระเบียบมากขึ้น สมาชิกไม่สนใจการศึกษาค้นคว้า ทำให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงได้มาก 5) ความเป็นมิตรลดน้อยลง 6) ขาดความร่วมมือในการทำงาน 7) ขาดความคิดริเริ่ม บุคคลจะทำงานตามที่ถูกสั่งเท่านั้น 8) การสื่อสารถูกบิดเบือน 9) ทำให้เกิดความเครียด สุขภาพจิตเสีย

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของประชาชนในพื้นที่ที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่น

จากการศึกษาวิจัยผู้วิจัยจึงได้แนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งของประชาชนที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ควรใช้วิธีการประนีประนอมและใช้วิธีการหลีกเลี่ยง หากความขัดแย้งในลักษณะนี้ก่อให้เกิดความรุนแรงแสดงถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมแบบพึ่งพาอาศัยยังมีจุดแข็งที่ต้องการความสามัคคีกันด้วย

การปรองดองใช้เหตุใช้ผลการไกล่เกลี่ยการปรับความเข้าใจระหว่างกันซึ่งมีทั้งวิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยตกลงด้วยตนเองมีคนกลางคอยไกล่เกลี่ยหรือบุคคลที่สามไกล่เกลี่ย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ปัญญาศรี (2543) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลสองแคว อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผลการศึกษาพบว่าสาเหตุของความขัดแย้ง ส่วนใหญ่เป็น ปัญหาระหว่างครัวเรือนและระหว่างกลุ่มอาชีพในด้านสิทธิและผลประโยชน์ ซึ่งเกิดจากการสื่อสาร การรับรู้ที่คลาดเคลื่อน ทำให้เกิดความเข้าใจที่แตกต่างจนเกิดการขัดผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน

ความขัดแย้งของประชาชนกลุ่มองค์กรในชุมชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ที่สังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหล็กเป็นสังคมชนบทที่ยังมีการนับถือความเชื่อและจารีตวัฒนธรรม ซึ่งยังเป็นผลดีที่ทำให้สามารถจัดการความขัดแย้งในชุมชนได้โดยอาศัยองค์ประกอบของชุมชนที่มีอยู่แล้ว ดังนั้นผู้นำท้องถิ่น จะเข้ามามีบทบาทจัดการกับความขัดแย้งโดยใช้กลไกและวิธีการหลายๆวิธีการ แตกต่างไปตามสภาพปัญหา โดยวิธีการและกระบวนการดังต่อไปนี้

1. วิธีการใช้พระเจ้าอาวาสทุกวันในตำบลจะเป็นคนกลางในการสร้างข้อตกลง หากคิดาร่วมกันว่าคนสมควรเป็นแบบไหน มีคุณสมบัติอะไรบ้าง ทำออกมาเป็นข้อ ๆ เลย แล้วช่วยกันคิดว่าจะส่งใครเป็นตัวแทนลงรับเลือกตั้งบ้าง และมารยาทในการหาเสียงด้วย ควรจะพูดเรื่องอะไรบ้าง เรื่องอะไรไม่ควรพูด และถ้าผิดกติกาจะทำอย่างไรที่ผ่านมามีถูกกติกาว่าใครทำผิดกติกา พระสงฆ์จะดกจินมิต์ หรือไม่ทำกิจธุระให้คนนั้น บ้านนั้นเลย โดยเฉพาะงานศพ ลับปะเหร่อกิ่งดเหมือนกัน โดยมีประชุมหมู่บ้านทุกเดือน ถ้าช่วงไหนเป็นช่วงจะเลือกตั้งกันในที่ประชุมหมู่บ้าน จะมาช่วยกันว่าจะเอาใครเป็นตัวแทน และ ไม่เฉพาะชาวบ้านที่มาประชุมมาฟังกันนะ พระได้เรียกให้ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ที่จะลงสมัครแกนนำสนับสนุนมาพร้อมกันหมดเลยคุยกันทีเดียวหาข้อตกลง ทำเป็นบันทึกข้อตกลงกันเลย สะท้อนให้เห็นว่า พระสงฆ์มีบทบาทเป็นคนกลาง การสร้างความเข้าใจหาข้อตกลงร่วมกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ก่อนรับสมัคร ผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อการป้องกันความขัดแย้งต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นหลังจากเลือกตั้งท้องถิ่น รวมทั้งเป็นคนกลางไกล่เกลี่ยความขัดแย้งที่เกิดขึ้น โดยใช้วัฒนธรรมความเชื่อมาเป็นกลวิธี หรืออุบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งขัดแย้ง เช่น ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งดื่มน้ำสาบาน ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งและทีมผู้สนับสนุน ทำข้อตกลงร่วมกัน

2. สำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ไม่ได้รับคัดเลือกจะสัญญาโดยการพูดกับกลุ่มบุคคลที่สนับสนุนให้ปรับมุมมอง และให้ยอมรับผลการเลือกตั้งโดยอ้างเหตุผลการให้โอกาสและระยะเวลาการทำงานของผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งและพยายามพูดถึงความสำคัญความสัมพันธ์ในลักษณะความเป็นพี่น้องกันเพื่อคลี่คลายและลดความตึงเครียดลง

3. ใช้ผู้นำท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วยผู้อาวุโสของครอบครัว พระสงฆ์ แก้ววัด ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้นำอำนาจขับเคลื่อน กลไกที่เป็นองค์ประกอบของชุมชน เช่นสมาชิกในชุมชน องค์การชุมชนประกอบด้วย สถาบันครอบครัว และเครือญาติ วัด องค์การชุมชน กฎเกณฑ์ทางสังคมและระเบียบข้อบังคับของชุมชน จัดการกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระดับบุคคลต่อบุคคล สมาชิกภายในครอบครัว ครอบครัวต่อครอบครัว บุคคลต่อกลุ่มองค์กร และกลุ่มองค์กรต่อกลุ่มองค์กร ในพื้นที่บริหารส่วนตำบลขึ้นหลัก โดย ใช้ผู้นำท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วยผู้อาวุโสของครอบครัว พระสงฆ์ แก้ววัด ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้นำอำนาจขับเคลื่อน กลไกที่เป็นองค์ประกอบของชุมชน เช่นสมาชิกในชุมชน องค์การชุมชนประกอบด้วย สถาบันครอบครัว และเครือญาติ วัด องค์การชุมชน กฎเกณฑ์ทางสังคมและระเบียบข้อบังคับของชุมชน ใช้วิธีการใช้การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชน โดยใช้อำนาจธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อต่างๆให้ปฏิบัติตามมาเป็นตัวสร้างความสัมพันธ์แก้ไข คลี่คลายความขัดแย้งที่เกิดขึ้น เช่น ประเพณี ทำบุญ สืบชะตาสะเดาะเคราะห์หมู่บ้าน หลังเสร็จพิธีแล้วให้ผู้อาวุโสแต่ละเครือญาติมาทำการมัดมือให้พรกับประชาชนที่ร่วมทำพิธีที่มีอายุน้อยกว่า เป็นวิธีที่ลดความตึงเครียด แบะป้องกันกับความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้น

4. การทำการประเมินผลความขัดแย้งของกลุ่มผู้นำในชุมชน โดยผู้นำท้องถิ่นและสมาชิกของชุมชน ร่วมกันหาปัญหาข้อขัดแย้ง บางกลุ่มสามารถคลี่คลายไปได้ และมีการประเมินผลอย่างเป็นธรรมชาติและสืบเนื่องกันไป เช่นประเพณีงานเดือนเก้าทุกวัดในตำบลขึ้นหลักจะมีงานบุญแล้วให้ชาวบ้านทุกๆห้าครัวเรือนช่วยกันทำอาหารหม้อข้าวหม้อแกงถวายวัดกันจะสังเกตได้ว่าการมีส่วนร่วมของแต่ละกลุ่มจะพร้อมเพรียงกันได้แค่ไหนโดยทุกๆห้าครัวเรือนผู้นำชุมชนจะจัดให้และมีการประกวด รสชาติและความพร้อมเพรียงด้วย โดยรางวัลที่ได้รับจะเป็นของรางวัลที่ท่านเจ้าอาวาสสนับสนุนให้ เช่นเหรียญ และผ้ายันต์ต่างๆมอบให้ จากแนวทางการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าสอดคล้องกับ ธนพรรณ ธาณี (2549) ได้ศึกษาการจัดการทรัพยากรมนุษย์แนวใหม่ สรุปว่าบุคคลมีความแตกต่างกัน จึงใช้กลยุทธ์ในการจัดการความขัดแย้ง โดยแต่ละคนมีรูปแบบการแก้ปัญหาเป็นของตนเอง สามารถเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้และหาวิธีการใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพในการจัดการความขัดแย้ง ในภาวะขัดแย้ง ประเด็นหลักที่ต้องใส่ใจ คือ การบรรลุวัตถุประสงค์ส่วนตัวกับบุคคลอื่น การจัดการความขัดแย้งสามารถสรุปเป็นแบบพฤติกรรมในการจัดการความขัดแย้ง 5 วิธีดังนี้

1. วิธีเผชิญหน้า เป็นวิธีจัดการความขัดแย้งที่ผู้บริหารกล้าเผชิญกับปัญหาโดยตรง และเปิดเผย หยิบยกปัญหามาพิจารณา กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างชัดเจน หาวิธีแก้ไขความขัดแย้ง ไม่ทอดทิ้งปัญหามองว่าจัดการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

2. วิธีหลีกเลี่ยง เป็นวิธีการความขัดแย้งที่ผู้บริหารพยายามไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับด้วยเพิกเฉยไม่รับรู้ว่ามีปัญหาขัดแย้งเกิดขึ้น ถอนตัวออกจากสถานการณ์ขัดแย้งหลีกเลี่ยงการโต้เถียงที่จะนำไปสู่การทะเลาะวิวาท

3. วิธีบังคับ เป็นวิธีการความขัดแย้งที่ผู้บริหารใช้อำนาจบังคับให้ผู้อื่นยอมรับความคิดเห็นของตน เชื่อมั่นในความคิดและวิธีการของตน ไม่ยอมรับคำปฏิเสธจากผู้อื่นขึ้นกรณเรียกร้องให้ผู้อื่นดำเนินการตามวิธีการของตน

4. การไกล่เกลี่ย เป็นวิธีการจัดการความขัดแย้งที่ผู้บริหารพยายามทำให้เห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องเล็กน้อย พยายามกลบเกลื่อนหาทางเจรจาต่อรอง เพื่อลดความแตกต่างในความคิดเห็นและวิธีการ พยายามย้าให้สมาชิกเห็นความสำคัญ ในความสำเร็จขององค์กร มากกว่าความแตกต่างในวิธีการดำเนินการ

5. การประนีประนอม เป็นวิธีการความขัดแย้งที่ผู้บริหารพยายามหาทางสายกลาง เพื่อให้เป็นที่พอใจแก่คู่กรณีทั้งสองฝ่าย ยินดีรับฟังปัญหามานำมาพิจารณาพยายามหาทางประนีประนอมยอมเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ ยอมเสียสละบางส่วนเพื่อให้ได้บางส่วนไว้เช่น

ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของประชาชนกลุ่มองค์กรชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหล็ก อำเภอแม่แตง ที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่น โดยมีวิธีและกลไกในการจัดการกับความขัดแย้งที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่น ในพื้นที่ที่จะประกอบด้วย พระสงฆ์ ผู้สมัครรับการเลือกตั้ง และกลุ่มประชาชนผู้สนับสนุนผู้รับเลือกตั้ง ประเพณีความเชื่อกฎเกณฑ์ทางสังคม และระเบียบข้อบังคับของชุมชน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการความขัดแย้งของประชาชนที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่น สำหรับวิธีการที่ประชาชนใช้ในการจัดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่นในพื้นที่นั้น จะใช้คนกลางคือ พระสงฆ์ป้องกันสภาพการณ์ก่อนการเกิดความขัดแย้ง ซึ่งเป็นสภาพการณ์ที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งโดยการสร้างข้อตกลงร่วมกัน ดังนั้นผู้ที่บทบาทในการจัดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของประชาชนจากการเลือกตั้งท้องถิ่น คือพระสงฆ์ และอีกวิธีหนึ่งที่จัดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของประชาชนที่เกิดขึ้นจากการเลือกตั้งท้องถิ่น หลังจากผลการเลือกตั้งออกมาแล้วนั้น คือวิธีการหลีกเลี่ยง โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งจะมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยการบริหารความขัดแย้งของประชาชน จากการเลือกตั้งท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษการบริหารจัดการความขัดแย้งของประชาชนในตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้ทราบถึงสภาพการณ์ ผลกระทบ และแนวทางในวิธีการที่ใช้ในการจัดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่นให้คลี่คลายไป และสามารถแก้ไขได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งความขัดแย้งก็ยังคงอยู่ในรูปสภาพการณ์ให้มีความร่วมมือระหว่างกลุ่มที่สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งต่างฝ่ายยังไม่ได้รับการแก้ไข ฉะนั้นผู้นำท้องถิ่น และสมาชิกของชุมชน เป็นบุคคลที่มีบทบาทที่สามารถแก้ไขปัญหา และแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ในความเป็นจริงแล้วอาจมีทางเลือกหลาย ๆ ทางเลือก และวิธีการอื่น ๆ อีกหลายวิธีที่อาจดีกว่า ในการแก้ไขปัญหาที่กลุ่มผู้นำและประชาชนนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งดังกล่าว เช่นการใช้กลไกทางสังคมจัดการเอง โดยวิธีการป้องกันสภาพการณ์ก่อนเกิดความขัดแย้ง ซึ่งเป็นสภาพที่จะนำไปสู่ความขัดแย้ง จึงได้นำเสนอเป็นข้อเสนอแนะการจัดการความขัดแย้งที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารความขัดแย้งของประชาชนที่เกิดจากการเลือกตั้งท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ตั้งแต่ระดับนโยบายไปสู่ระดับปฏิบัติในท้องถิ่น ตลอดจนการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยการบริหารความขัดแย้งของประชาชน จากการเลือกตั้งท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้ค้นพบสิ่งที่น่าสนใจหลายประการ โดยผู้วิจัยได้เสนอแนะในเชิงนโยบายในการบริหารความขัดแย้งของประชาชน จากการเลือกตั้งท้องถิ่นไว้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีปรับแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านโครงสร้างองค์กร และอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ชัดเจน ที่ไม่เอื้อต่อการสร้างความขัดแย้งใดๆให้มากเกินไป

2.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความรู้ ความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนทั่วไป ได้รับรู้เป้าหมายของการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างถูกต้อง และทั่วถึง

3.รัฐบาล ควรกำหนดให้ภาคประชาสังคมหรือประชาคมเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจของฝ่ายการเมืองให้มากขึ้น

4.ประชาชนควรมีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การบริหารความขัดแย้งของประชาชน จากการเลือกตั้งท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ให้มีประสิทธิภาพ และมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางเชิงการบริหาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.ควรเพิ่มช่องให้มีการสื่อสารระหว่างกันของทุกฝ่าย ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนให้มากขึ้น ทั้งเป็นแบบทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การปรึกษาหารือกัน การระดมความคิดเห็นอย่างหลากหลายและมีการร่วมตัดสินใจในกรณีต่างๆตามความจำเป็น

2.สมาชิก และคณะผู้บริหาร รวมถึงประชาชน ควรร่วมกิจกรรมระหว่างกันให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมส่วนตัวและส่วนรวมหรือดำเนินกิจกรรมร่วมกันให้เสมือนว่าเป็นคนครอบครัวเดียวกัน

3.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดอบรม ศึกษาดูงานหรือการพัฒนาองค์กร ให้ทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงความสามัคคี การเสียสละและความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยเน้นให้ทุกคนตระหนักในเป้าหมายหลักขององค์กรเป็นสำคัญ

4.องค์กรปกครองท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนในท้องถิ่นเข้ารับรู้และมีส่วนร่วมในการบริหารงานให้มากขึ้น ตามหลักธรรมาภิบาล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การศึกษการบริหารความขัดแย้งของประชาชน จากการเลือกตั้งท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยเรื่องนี้ในครั้งต่อไป

1.ในการศึกษานี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพจึงได้ข้อมูลเฉพาะในเชิงลึก ดังนั้น เพื่อความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลจึงควรเพิ่มการศึกษาในเชิงปริมาณ

2.ควรทำการศึกษาในประเด็นประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์กับผลกระทบของความขัดแย้งทางการเมืองในท้องถิ่นเพื่อที่จะได้ข้อมูลจากภาคประชาชนที่ได้รับผลกระทบอย่างแท้จริงจากความขัดแย้งของนักการเมืองว่ามีแนวคิดและวิธีการเช่นไรบ้างที่จะใช้แก้ไขความขัดแย้งทางการเมืองเกิดขึ้น

3.ควรทำการศึกษาวิจัยสาเหตุและผลกระทบของความขัดแย้งทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอื่นๆที่มีความขัดแย้งรุนแรงและปรากฏต่อสาธารณชนอย่างเด่นชัด

4.ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างองค์กรที่มีความขัดแย้งทางการเมืองท้องถิ่นที่รุนแรง กับองค์กรที่ไม่มีความขัดแย้งทางการเมืองท้องถิ่นเลย มีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่างกันมากน้อยเพียงใด เพื่อนำไปปรับใช้ต่อการบริหารงานให้เกิดผลดีต่อท้องถิ่นประชาชน และประเทศชาติต่อไป